

Rapport fra forvaltningsrevisjon - anskaffelser på vei- og eiendomsområdet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2018

Saknr

53/18

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 216, TI - &58

Arkivsaknr 18/175 - 4

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Kontrollutvalget legger fram rapporten for fylkestinget med følgende innstilling:

1. Fylkestinget ber fylkesrådmannen sikre at anskaffelsene på vei- og eiendomsområdet blir gjennomført i tråd med lov- og regelverk samt fylkeskommunens anskaffelsesstrategi og etablere:
 - Et felles system, som sikrer at anskaffelser i seksjon eiendom blir gjennomført i samsvar med lovkrav til dokumentasjon og med systematisk kvalitetssikring
 - En systematisk oppfølging av kontraktbestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår, lærlinger, antall underentreprenører og sosiale forhold i seksjon eiendom
2. Fylkesrådmannen bes orientere kontrollutvalget om hvilke tiltak som er satt i verk for å sikre tilfredsstillende lov- og regelverksetterlevelse innen 30.6.2019.

Vedlegg

Rapport innkjøp TRFK.pdf

Behandling:

Oppdragsansvarlig revisor, Arve Gausen i Revisjon Midt-Norge, orienterte om rapporten.

Vedtatt som innstilling. Enstemmig vedtatt.

Vedtatt:

Kontrollutvalget legger fram rapporten for fylkestinget med følgende innstilling:

1. Fylkestinget ber fylkesrådmannen sikre at anskaffelsene på vei- og eiendomsområdet blir gjennomført i tråd med lov- og regelverk samt fylkeskommunens anskaffelsesstrategi og etablere:
 - Et felles system, som sikrer at anskaffelser i seksjon eiendom blir gjennomført i samsvar med lovkrav til dokumentasjon og med systematisk kvalitetssikring.
 - En systematisk oppfølging av kontraktbestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår, lærlinger, antall underentreprenører og sosiale forhold i seksjon eiendom.
2. Fylkesrådmannen bes orientere kontrollutvalget om hvilke tiltak som er satt i verk for å sikre tilfredsstillende lov- og regelverksetterlevelse innen 30.6.2019.

Saksutredning

Kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon av anskaffelser på vei- og eiendomsområdet, sak 2/18. Utvalget sluttet seg seinere til Revisjon Midt-Norges plan for gjennomføring av undersøkelsen. Forvaltningsrevisjonen skulle gi svar på om Trøndelag fylkeskommune etterlever regelverket for offentlige anskaffelser på eiendoms- og fylkesveiområdet. Revisor har undersøkt om fylkeskommunen har etablert kontrollrutiner for anskaffelser på egne vegne, og i anskaffelser som Statens Vegvesen gjør etter bestilling fra fylkeskommunen. Revisor har også undersøkt om innkjøpspraksisen er i tråd med regelverket.

Kontrollrutiner

Her har revisor undersøkt om *seksjon eiendom* i fylkeskommunen har systemer som bidrar til at anskaffelsesprosessene er effektive og i tråd med regelverket. Revisor har også undersøkt om seksjonen har kompetanse til å gjennomføre anskaffelsesprosessene slik lov- og regelverket legger opp til, og om seksjonen har systemer for å håndheve kontraktsvilkårene når avtalene først er inngått. Dette innebærer også at fylkeskommunen må ha kontroll med at Statens vegvesen utfører oppdragene i tråd med fylkeskommunens bestillinger.

Seksjon eiendom

Revisor mener at fylkeskommunen bør sørge for at medarbeiderne som har ansvar for anskaffelser får skriftlig delegasjon. Dette vil tydeliggjøre ansvaret og gi betryggende kontroll i en seksjon der medarbeiderne er spredt på to lokasjoner. *Seksjon eiendom* har ikke felles systemer, maler og prosedyrer for bruk i anskaffelser. Seksjonen har hatt utfordringer med integrasjon av ulike systemer samt lagring og arkivering av sentrale anskaffelsesdokumenter. Revisor påpeker også at seksjonen ikke gjør systematisk kvalitetssikring av sentrale dokumenter i anskaffelsesprosessen. Revisors mener at dette fører til redusert kontroll og effektivitet, og konkluderer med at *seksjon eiendom* bør prioritere etableringen av felles systemer for anskaffelser for å sikre betryggende kontroll. Revisor ser positivt på at seksjonen har etablert *team kvalitet*, som skal bidra i arbeidet med å etablere felles systemer.

Fylkeskommunen har kjøpt et elektronisk verktøy for å gjennomføre anbudskonkurranser, som ikke er tatt i bruk. Revisor påpeker at dette er brudd på lovkravet om elektronisk gjennomføring av slike konkurranser. Fylkesrådmannen skriver i sitt hørings svar at det er satt i gang opplæring og at verktøyet skal brukes i alle anskaffelser etter 1.7.2018.

Statens vegvesen

Det er *seksjon vei i avdeling for samferdsel* som har kontakten med Statens vegvesen. I seksjonen legger man til grunn at Statens vegvesen følger regelverket, fylkeskommunen får bare rapporter ved avvik fra avtalene. Revisor mener at fylkeskommunen likevel bør få en regelmessig skriftlig rapport på overordnet nivå. Rapporten bør vise om anskaffelsesregelverket og kontraktbestemmelsene følges i anskaffelsene som gjelder fylkesveiene. En slik rapport vil sikre at fylkeskommunen får kunnskap om håndhevingen av både anskaffelsesregelverket og kontraktbestemmelsene.

Innkjøpspraksis

Denne delen av undersøkelsen belyser fylkeskommunens innkjøpspraksis i form av en gjennomgang av anskaffelser på vei- og eiendomsområdet. Revisor har undersøkt følgende:

- Er anskaffelsene gjennomført i henhold til regelverket for ulike terskelverdier?
- Har fylkeskommunen dokumentert sentrale deler av anskaffelsesprosessene?
- Er det stilt kontraktkrav til lønns- og arbeidsvilkår, bruk av lærlinger, antall underleverandører og universell utforming for anskaffelser over 1,1 mill.?

Seksjon eiendom

Dokumentasjonsplikten er ivaretatt for fire av åtte mindre anbudskonkurranser, i to av dem er verdien av anskaffelsen satt for lavt. Fylkeskommunen har dermed ikke overholdt regelverket. For to andre anskaffelser påpeker revisor manglende dokumentasjon av at fylkeskommunen har brukt rammeavtaler, også dette er brudd på regelverket.

I de ni større konkurransene som er undersøkt er dokumentasjonsplikten tilfredsstillende ivaretatt. Fylkeskommunen har dessuten fulgt reglene om å stille krav til; tilfredsstillende lønns- og arbeidsvilkår, lærlinger i bedriften, tilfredsstillende sosiale forhold og et begrenset antall underentreprenører. Fylkeskommunen har likevel ikke hatt en systematisk håndheving av disse kravene. Håndhevingen er gjort etter den enkelte prosjektleders vurdering.

Statens vegvesen

Revisor har undersøkt ti anskaffelser over 1,1 mill. og konkluderer med at samtlige er

funnet i tråd med lov- og regelverket.

Kontrollutvalgsekretariatets konklusjon

Rapporten viser at *seksjon eiendom* må forbedre arbeidet med anskaffelser når det gjelder dokumentasjon, kvalitetssikring og håndheving av kontraktkravene. Ifølge fylkesrådmannens hørings svar er arbeidet påbegynt, administrasjonen bør få tid til å fullføre dette. Kontrollutvalget bør få en orientering om status for oppfølging av rapporten innen 30.6.2019.